

22.02.2024р.Гр.25.Історія України. Урок№55.

Тема: Україна на політичній карті Європи в 1914-1945рр.

На початку цього історичного періоду (поч. ХХ ст.) українські землі знаходились у складі Російської (80 %) та Австро-Угорської (20 %) імперій. Після першої світової війни, український народ отримав шанс на незалежність, але в підсумку національно-визвольної боротьби Україна, як незалежна держава, не вистояла.

Друга світова війна стала новим викликом для українського народу. Періодизація історії України II пол. ХХ - I поч. ХХІ ст. 1945 - 1953 Повоєнний. 1953 - 1964 Десталінізація. 1964 - 1985 Криза. 1991 - 2013 Незалежність. 2014 - н.ч. Нова Україна. На сучасній політичній карті світу близько 230 країн і територій, з них — 193 держави.

Періодизація історії України другої половини ХХ — початку ХХІ ст.

1945-1953 рр. — повоєнні роки.

1953-1964 рр. — період десталінізації, або «хрущовська відлига».

1964-1985 рр. — загострення кризи радянської системи, або «застій».

1985-1991 рр. — період краху радянського режиму, або «перебудова».

1991-2004 рр. — період відновлення державності.

2005-2010 рр. — період творення нової України.

2010-2013 рр. — період реакції.

2014-2019 рр. — період формування новітньої української нації.

Злочини комуністичного режиму в другій половині ХХ ст.

Перетворення репатріації на репресивну акцію проти українських військовополонених і цивільних осіб (остарбайтерів).

Обміни населенням між Польщею та УРСР у 1944-1946 рр.

Операція «Вісла» — 28 квітня — кінець липня 1947 р. (а також переселення виявлених груп українців у глиб Польщі до квітня 1950 р.).

Масові депортації 1944-1951 рр. населення західних областей УРСР у віддалені місцевості СРСР, переважно РРФСР.

Операція «Захід» — 21-31 жовтня 1947 р.

Масовий штучний голод 1946-1947 рр.

Продовження наступу на українські культуру, мову та церкву.

Ліквідація Української греко-католицької церкви в 1946-1949 рр.

Посилення репресій, ідеологічні кампанії в другій половині 1940-х — на початку 1950-х років (повторні арешти за тим самим звинуваченням і вирoki про довічне заслання тим, хто звільнився з ГУТАБу (ГУЛАГу); «ждановщина», «лисенківщина» та ін.).

Політичні репресії проти української інтелігенції: шістдесятників, дисидентів, застосування каральної психіатрії, спалення українського відділу рукописів, стародруків і рідкісних книг Державної публічної бібліотеки АН УРСР ім. В. Вернадського в 1964 р.

Продовження цілеспрямованого знищення пам'яток історії та культури України.

Порушення міжнародних угод про права людини стосовно українців і всіх мешканців України.

Упровадження в Україні політики русифікації та дискримінації етнічних меншин.

Прищеплення людиноненависницьких ідеології та світогляду, формування суспільної атмосфери підозріливості.

Залучення українських військових до інтервенції та збройного придушення національно-визвольних рухів в Угорщині (1956), Чехословаччині (1968), Афганістані (1980-1989) — загибель тисяч українських юнаків.

Приховування даних про катастрофу 1986 р. на ЧАЕС, що завдало непоправної шкоди життю та здоров'ю мільйонів українців.

Проведення політики цілеспрямованої алкоголізації народу, що призвело до фізичної та моральної деградації частини українців.

Створення нестерпних умов для життя й діяльності, примусове лікування дисидентів у психіатричних лікарнях. Фізичне знищення українських дисидентів і видатних митців (А. Горська, В. Стус, В. Івасюк та інші).

Політичне вбивство провідних діячів національно-визвольних змагань (Л. Ребет, 1957; С. Бандера, 1959).